

*Презентація до дипломної
роботи на тему: Вплив тіньової
економіки на економічну безпеку
будівельного підприємства*

Виконав: Студент групи ЕП-41, Іванцов Дмитро Дмитрович

Науковий керівник: к.е.н, Доцент, Рубцова Оксана
Сергіївна

Актуальність дослідження:

- ▶ Актуальність даного дослідження обумовлена значним впливом тіньового сектору на економічні галузі країни. Сектор Будівництва, станом до повномасштабного вторгнення агресора на територію України, був одним із найбільш тінізованих секторів нашої економіки. Скрутне становище будівельної галузі, негативний вплив ринкових і податкових економічних умов сприяють подальшій тінізації даного сектора. Будівельна галузь є критично необхідною для відновлення економіки нашої держави, післявоєнної відбудови та розвитку нашої країни. Створення сприятливого економічного клімату, підвищення інвестиційної довіри Європейських партнерів та співпраця з міжнародними фінансовими установами являють в собі найвищий пріоритет для нашої країни.
- ▶ **Мета дослідження:** Визначити загальне становище економічної безпеки будівельної галузі України, та окремого підприємства. Розглянути становище економічної безпеки вибраного суб'єкту господарської діяльності, та визначити вплив тіньової економіки на його діяльність.
- ▶ **Об'єкт дослідження:** Поняття економічної безпеки країни, регіону, підприємства, взаємозв'язок між цими економічними структурами. Вплив тіньової економіки на економічну безпеку підприємства. Становище будівельної галузі до та після повномасштабного вторгнення. Господарська діяльність підприємства будівельної галузі АТ “Трест ХАРКІВБУД-1”
- ▶ **Суб'єкт дослідження:** Розвиток поняття економічної безпеки підприємства. Фінансова звітність підприємства АТ “Трест ХАРКІВБУД-1” у розрізі чотирьох років.

Завдання дослідження:

Виявити можливі загрози економічній безпеці підприємства АТ “Трест ХАРКІВБУД-1” та подальший, можливий вплив тіньової економіки на неї.

Аналізувати вплив явища тіньової економіки на стан економічної безпеки вибраного підприємства

Навести можливі політики щодо підвищення економічної безпеки даного підприємства, та зменшення масштабності явища тіньової економіки.

Економічна безпека:

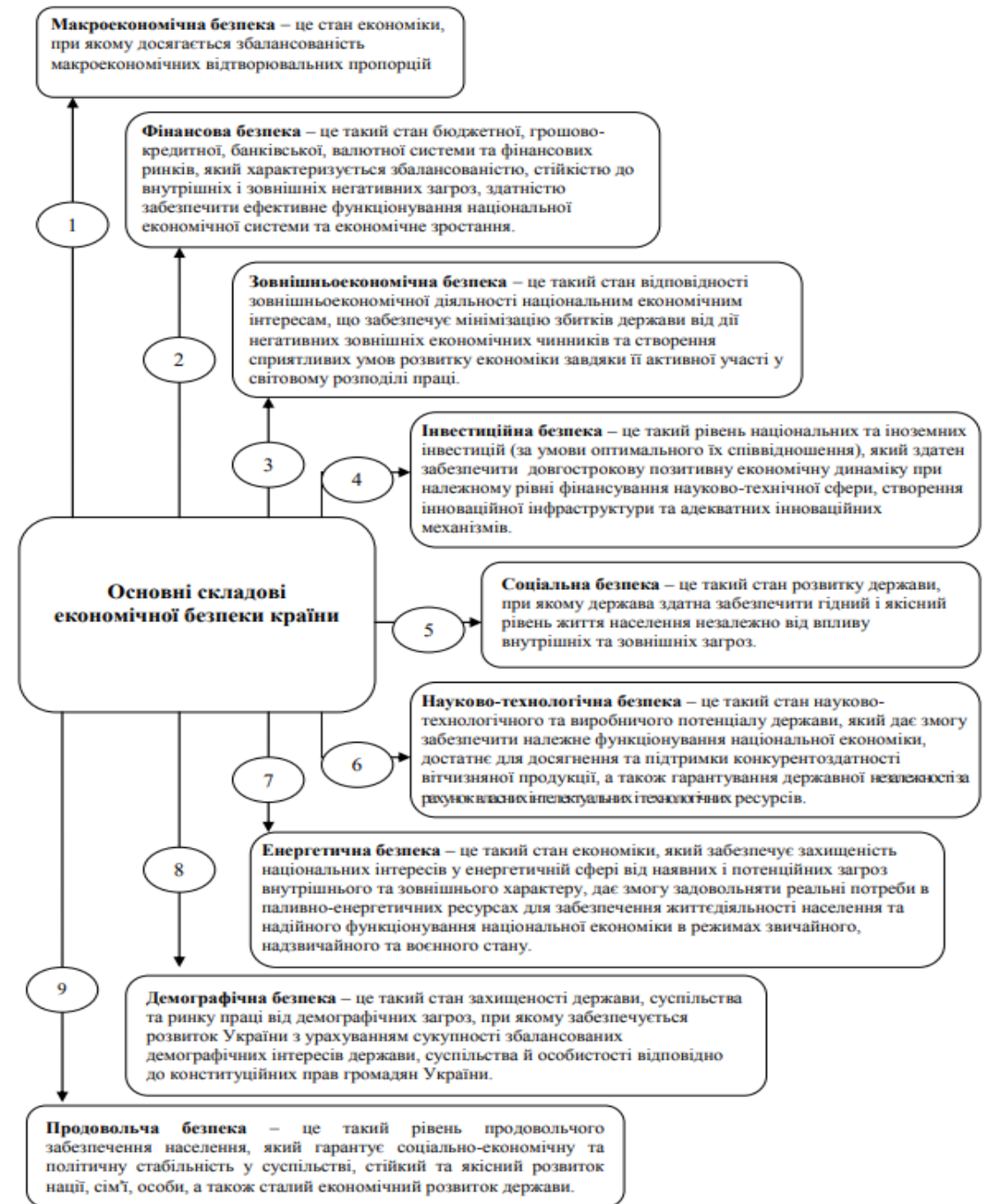
- ▶ **ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА** – системна, комплексна категорія, що характеризує здатність економіки країни або макроекономічного регіону до розширеного відтворення для задоволення на багатьох рівнях потреб населення

Ієрархія рівнів економічної безпеки

Економічна безпека держави:

- ▶ **ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА КРАЇНИ** - Сукупність впливів зовнішніх і внутрішніх умов на економічний стан країни. Здатність економічної системи держави до самовідтворення під дією даних факторів для задоволення потреб внутрішнього (внутрішніх споживачів) та зовнішнього ринків.

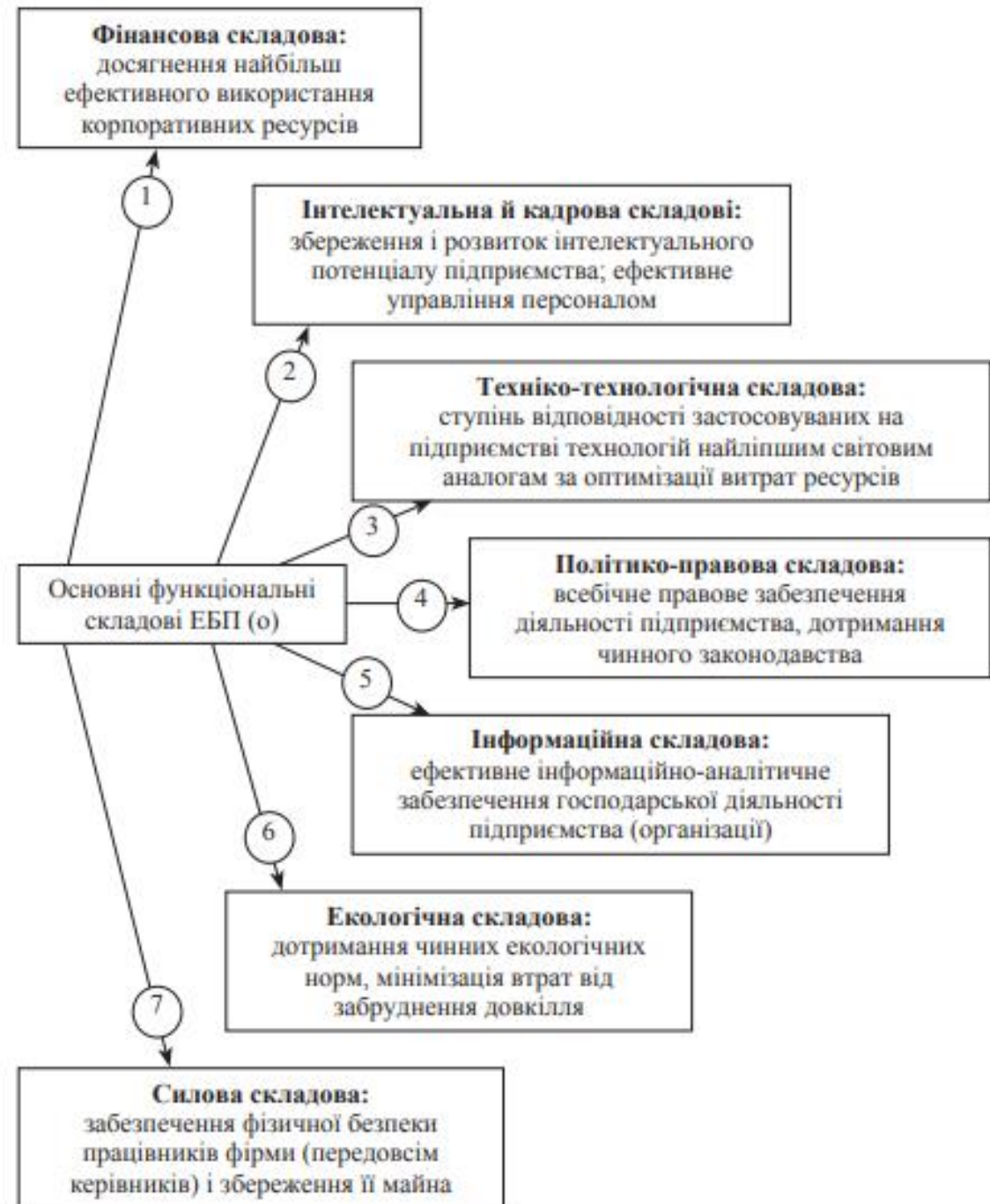

Економічна безпека регіону:

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА РЕГІОНУ: Система взаємодій, впливів внутрішніх і зовнішніх чинників, котрі на пряму впливають на здатність окремого економічного регіону держави до самовідтворення та задоволення потреб внутрішніх і зовнішніх.

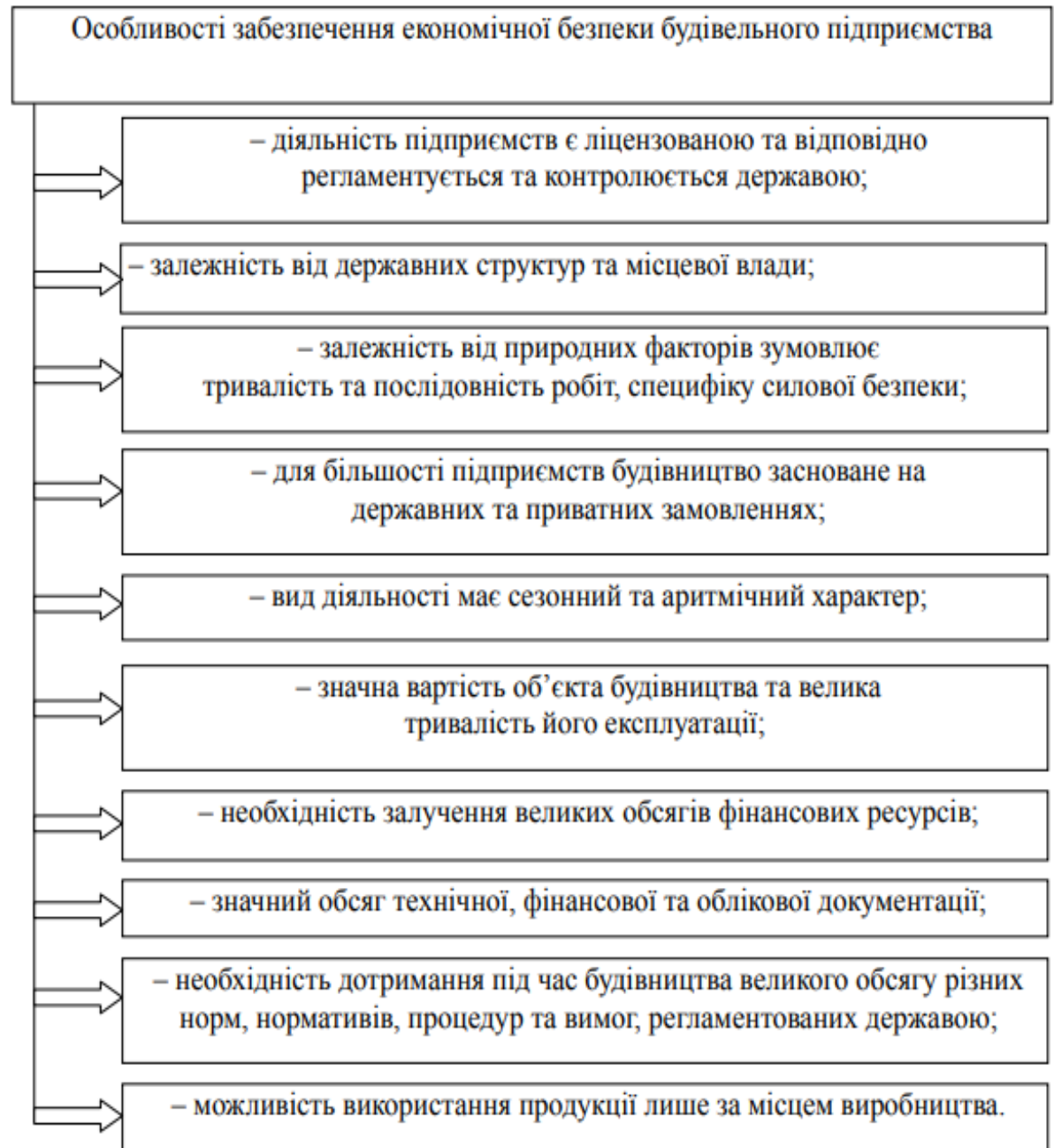
Економічна безпека підприємства:

- ▶ Економічна безпека підприємства - це такий стан сукупних ресурсів (капіталу, персоналу, інформації і технологій, техніки і устаткування, прав) і підприємницьких можливостей, за яких гарантується найбільш ефективно їх використання з метою стабільного функціонування та прогресивного науково-технічного та соціального розвитку, запобігання внутрішніх і зовнішніх негативних впливів (загроз)

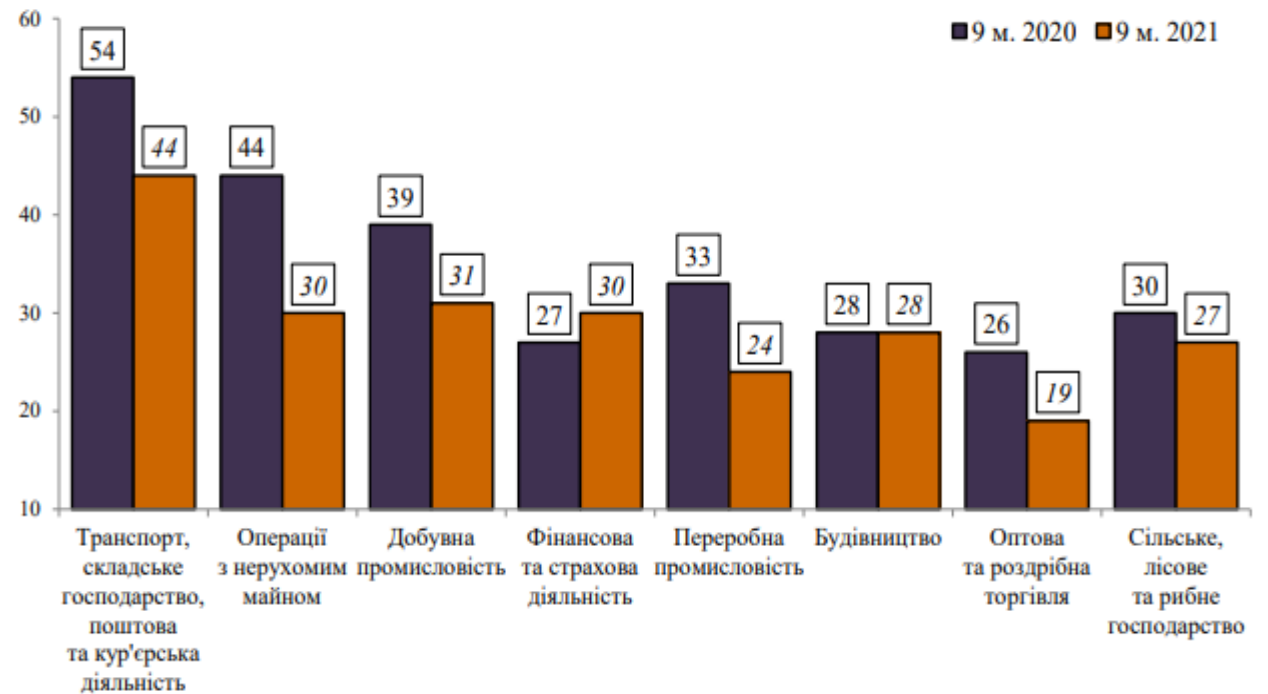
Особливості визначення економічної безпеки підприємства будівельної галузі:

- ▶ Будівництво - одна з галузей економіки України. Для визначення економічної безпеки, необхідно розуміти всі особливості даної галузі, для отримання найбільш точного результату

Вплив тіньової економіки

- ▶ Тіньова економіка характерна для будь-якої країни, незалежно від рівня розвитку економіки, а для країн з трансформаційною економікою це явище є масштабним на рівні національної проблеми, що породжує макроекономічні диспропорції. Поняття тіньової економіки фахівцями визначається неоднозначно.

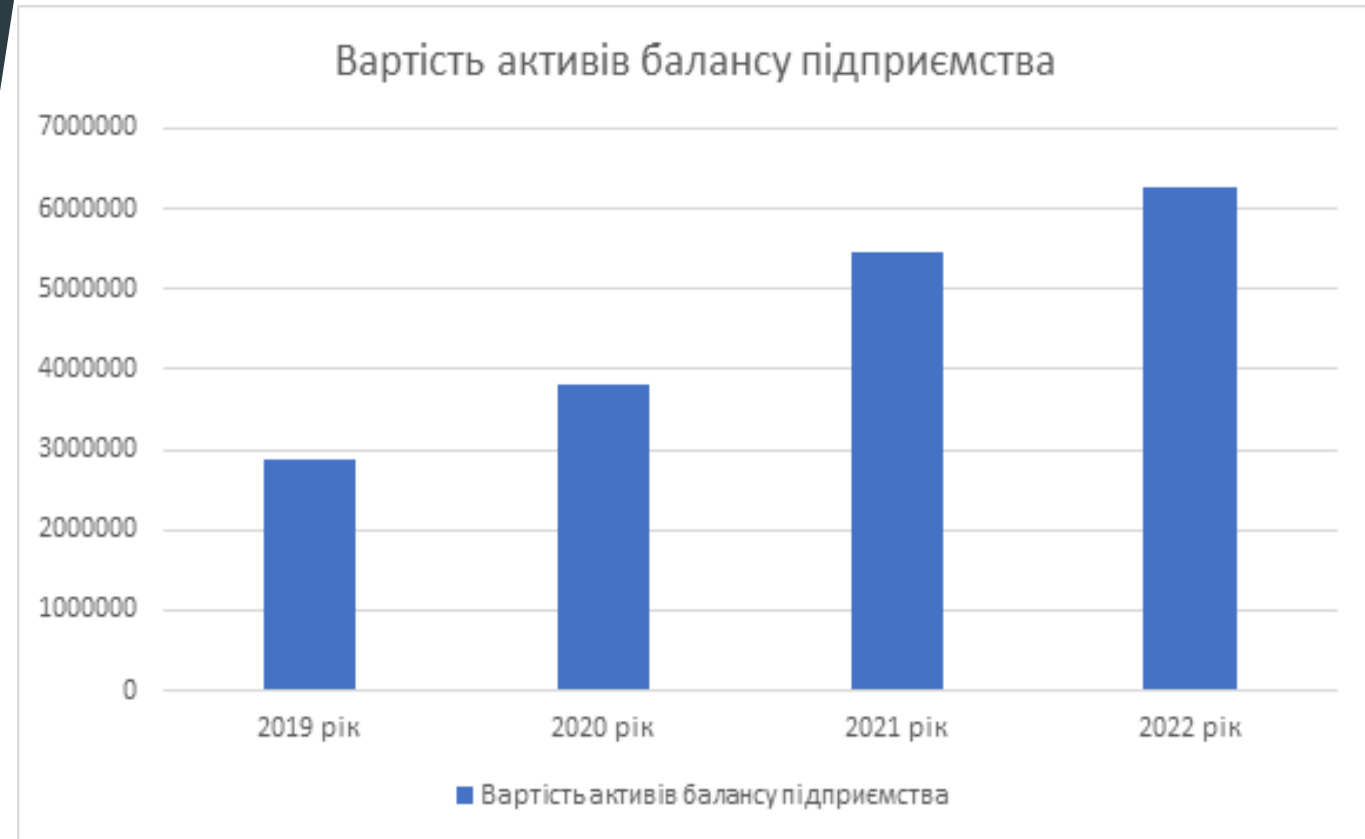
Економічний стан будівельної галузі України з початку повномасштабної військової агресії

Оцінка поточного обсягу замовлень на будівельні роботи

Рік		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Будівництво усереднено)	будівель (Показники за рік	-40,5	-33,75	-54,5	-44	-68	-70
Будівництво усереднено)	споруд (Показники за рік	-42,75	-36,25	-43,25	-41	-65,75	-74
Спеціалізовані будівельні роботи (Показники за рік усереднено)		-36,75	-35,5	-53,75	-44,75	-70,75	-68

Аналіз економічної безпеки вибраного підприємства

- Для проведення аналізу фінансової звітності підприємства, було вибрано метод Вертикального аналізу

- Динаміка вартостей пасивів підприємства, має наступний вигляд

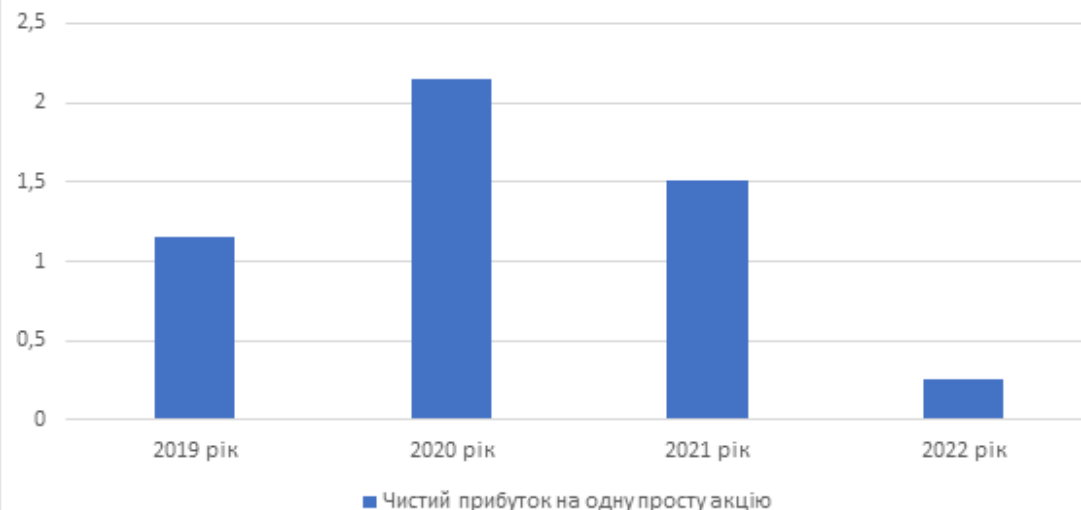

Потенційні загрози економічній безпеці підприємства

Динаміка отриманого чистого прибутку підприємством

Чистий прибуток на одну просту акцію

Оцінка економічної безпеки підприємства.

Показники економічної безпеки підприємства	2019	2020	2021	2022	Нормативне значення
Група фінансових показників економічної безпеки					
1. Рентабельність валового прибутку	0,1	0,084	0,077	0,082	До зростання
2. Рентабельність операційного прибутку	0,044	0,036	0,027	0,014	До зростання
3. Рентабельність чистого прибутку	0,025	0,022	0,013	0,003	До зростання
4. Рентабельність продукції	1,12	1,09	1,08	1,089	Більше за 1
5. Коефіцієнт автономії	0,29	0,23	0,42	0,36	Не менше за 0,5
6. Коефіцієнт фінансової стійкості	0,42	0,31	0,725	0,58	Більше за 1
7. Коефіцієнт поточної ліквідності	1,73	1,99	2,82	2,11	Від 1 до 3
8. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,05	0,17	0,04	0,017	Від 0.1 до 0.2

Група показників кадрово-інтелектуальної безпеки

9. Коефіцієнт плинності персоналу	-	-	-	-	-
10. Відповідність кваліфікації працівників ступеню складності виконуваних ними робіт	-	-	-	-	-

Група показників Техніко-Технологічної сфери

11. Фондовіддача основних засобів	7,16	12,62	11,89	7,17	До зростання
12. Фондоозброєність праці	81,84	82,10	89,28	119,26	До зростання
13. Коефіцієнт зносу	55%	64%	65%	49%	Не вище 50%

Група показників ринкової сфери

14. Коефіцієнт ринкової віддачі активів	0,008	0,012	0,006	0,0009	До зростання
---	-------	-------	-------	--------	--------------

Група показників політико-правової сфери

15. Коефіцієнт платіжної дисципліни	1	0,994	0,981	1	1
-------------------------------------	---	-------	-------	---	---

Група показників інвестиційної безпеки

16. Рентабельність інвестиційної діяльності.	2,9%	5,1%	1,4%	0,24%	До зростання
--	------	------	------	-------	--------------

Види впливу тіньової економіки на економічну безпеку підприємства

Економічний показник	Група економічних показників	Вид впливу тіньової економіки на показник
1. Коефіцієнт автономії	Фінансова група	Опосередкований
2. Коефіцієнт поточної ліквідності	Фінансова група	Опосередкований
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Фінансова група	Опосередкований
4. Коефіцієнт плинності персоналу	Кадро-інтелектуальна група	Опосередкований
5. Відповідність кваліфікації працівників ступеню складності виконуваних ними робіт	Кадро-інтелектуальна група	Опосередкований
6. Коефіцієнт ринкової віддачі активів	Ринкова група	Прямий
7. Рентабельність інвестиційної діяльності	Інвестиційна група	Прямий

1. Коефіцієнт автономії	0,29	0,23	0,42	0,36
2. Коефіцієнт фінансової стійкості	0,42	0,31	0,725	0,58
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,05	0,17	0,04	0,017
4. Коефіцієнт зносу	55%	64%	65%	49%
5. Рентабельність інвестиційної діяльності.	2,9%	5,1%	1,4%	0,24%

Політика податкових канікул, як крок до збільшення економічної безпеки підприємства та зменшення впливу тіньової економіки

- ▶ Податкові канікули - це період, протягом якого держава надає певні пільги або знижує податкове навантаження на певні групи платників податків. Ця практика використовується у багатьох країнах як інструмент для сприяння розвитку певних секторів економіки, привертання інвестицій або стимулювання підприємництва.
- ▶ Основна ідея податкових канікул полягає у тимчасовому зменшенні або скасуванні певних податкових ставок або обов'язкових платежів для певних суб'єктів господарювання. Це може стосуватися різних видів податків, таких як податок на прибуток підприємств, податок на додану вартість, акцизний податок та інші.

Переваги даної політики

Найважливіші переваги даної політики виглядають наступним чином:

А. Зменшення чистих втрат суспільства => Збільшення дохідності підприємств галузі і кількості пропозиції на ринку

Б. Зменшення податкового тягара для підприємців

В. Важливий крок для залучення нових підприємців

Г. Створення сприятливого фінансового клімату

Недоліки даної політики

Недоліки даної політики, також, можна визначити у наступному:

- А. Необхідність обережної імплементації та негайного регулювання
- Б. При необережній імплементації, можливе створення зон "Tax Haven", або ж офшорних зон
- В. При відсутності регулювання, можливе додаткове збільшення тінізації економіки

Висновки:

- ▶ У даній роботі були розглянуті поняття Економічної безпеки держави, регіону, підприємства, та вплив тіньової економіки на дані параметри.
- ▶ Тіньова економіка характерна для будь-якої країни, незалежно від рівня розвитку економіки, а для країн з трансформаційною економікою це явище є масштабним на рівні національної проблеми, що породжує макроекономічні диспропорції.
- ▶ При чому, необхідно сказати, що станом травень 2023 року, через хаос спричинений агресивними діями рф проти Української самодержавності, не існує детальної інформації про становище тіньового сектору на 2023 та на 2022 рік.
- ▶ Крім того, негативний вплив на становище економічної безпеки будівельної галузі Країни і суміжних підприємств, мало повномасштабне вторгнення країни агресора до нашої держави
- ▶ Упродовж передвоєнного 2021 року пропозиція нового житла в Україні досягла піку. В експлуатацію було введено 11,4 млн кв. м житла, що стало найвищим показником за останні 30 років. 2022 рік також починався жваво і міг би продовжити цю тенденцію.
- ▶ До початку війни темпи введення нового житла в експлуатацію залишалися на рівні 2021 року. За перші півтора місяця загальна площа житлових будівель, прийнятих в експлуатацію, становила майже п'яту частину майбутнього річного обсягу. Після повномасштабного вторгнення практично всі забудовники призупинили роботу на будівельних майданчиках: деякі – на кілька тижнів, а деякі не відновили будівельні роботи й досі. Як результат, у 2022 році загальна площа введеного в експлуатацію житла становила 7,1 млн кв. м (18 300 приватних будинків і 74 300 квартир), що на 38% менше, ніж у 2021 році. Скорочення обсягів нової пропозиції відбувалося практично по всій території України, за винятком кількох областей
- ▶ При проведенні аналізу поняття економічної безпеки підприємства, для обґрунтування чітких і ефективних шляхів зміцнення економічної безпеки підприємств дуже важливо виділити найбільш важливі сучасні небезпеки і загрози. Тому, при аналізі факторів економічної безпеки пріоритетне значення має облік деструктивних чинників (загроз). Проте не варто обходити стороною і позитивні фактори, беручи до уваги, з одного боку, їх позитивний вплив на рівень економічної безпеки, з іншого, можливість їх трансформації в ряді випадків у негативний бік.

- ▶ Взагалом, рівень економічної безпеки вибраного підприємства є недостатнім.
- ▶ Найбільш турбуючими показниками є:
- ▶ Результати по даним показникам вказують на неможливість підприємством у терміновій виплаті даних зобов'язань, залежності від залученого капіталу, занадто високу зношеність основних засобів підприємства і незадовільний рівень прибутковості бізнесу, за урахуванням зроблених в нього інвестицій.
- ▶ Дана динаміка також розповсюджується майже на всі будівельні підприємства країни.
- ▶ Тіньова економіка може тільки погіршити дане становище, зменшуючи кваліфікованість робочої сили, довіру зовнішніх та внутрішніх інвесторів до економіки держави і будівельної галузі взагалом, зменшуючи силову і інтелектуальну захищеність підприємства, та, деколи, встановлюючи майже всю діяльність підприємства під загрозу.
- ▶ Це вимагає від держави розробку дієвих економічних політик, для зведення впливу даного явища на післявоєнну економіку нанівець.
- ▶ Одним із нових і мультифункціональних методів у боротьбі з тінізацією економіки України, я вибрав проведення політики “податкових канікул”
- ▶ Хоча, також необхідно сказати і о необхідності обережного проведення даної політики. Держава має обережно, і найважливіше, уважно проводити дану політику, аналізувати її результати, та відразу приймати необхідні реформи, у разі невдачі даних політик.

1. Коефіцієнт автономії	0,29	0,23	0,42	0,36
2. Коефіцієнт фінансової стійкості	0,42	0,31	0,725	0,58
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,05	0,17	0,04	0,017
4. Коефіцієнт зносу	55%	64%	65%	49%
5. Рентабельність інвестиційної діяльності.	2,9%	5,1%	1,4%	0,24%

Дякую за вашу увагу!